

**PRZEDMIOTOWY ZASADYOCENIANIA Z MATEMATYKI
DLA KLAS IV - VIII W SZKOLE PODSTAWOWEJ NR 16
W SIEMIANOWICACH ŚLĄSKICH**

**Autor:
Agata Pasek
Elżbieta Puchała
Grażyna Słabicka**

PODSTAWA PRAWNA:

- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 maja 2021r. w sprawie oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych. (D.U. 2021 poz. 1016).
- Statut Szkoły Podstawowej.
- Podstawa programowa z matematyki.

I. Wymagania edukacyjne niezbędne do uzyskania ocen klasyfikacyjnych śródrocznych i roczny

Przy wystawianiu oceny semestralnej i końcoworocznej nauczyciel posiłkuje się średnią ważoną, bierze pod uwagę opanowanie wymaganego materiału, ale również postępy ucznia i jego wkład pracy (wartość dodaną). Ocena semestralna lub końcoworoczna nie może różnić się od średniej ważonej o więcej niż jeden stopień.

Przy ocenie pracy ucznia przyjmuje się następujące wagi:

- 5 –wszystkie prace pisemne (sprawdziany, testy);(w przypadku testu zdalnego – waga 3)
- 4 – odpowiedzi ustne, kartkówki; (w przypadku kartkówki zdalnej – waga 3)
- 2–pisemne zadania domowe, liczeniówki, aktywność na lekcji;
- inna –ustalona indywidualnie przez nauczyciela

Sposoby sprawdzania osiągnięć edukacyjnych uczniów z matematyki:

1. sprawdziany:
 - planuje się na zakończenie działu,
 - uczeń jest informowany o planowanym sprawdzianie z co najmniej tygodniowym wyprzedzeniem,
 - przed sprawdzianem nauczyciel podaje jego zakres programowy,
 - sprawdzian może poprzedzać lekcja powtórzeniowa, podczas której nauczyciel zwraca uwagę uczniów na najważniejsze zagadnienia z danego działu.
2. kartkówki:
 - nauczyciel nie ma obowiązku uprzedzania uczniów o terminie i zakresie programowym kartkówki,
 - kartkówka powinna by tak skonstruowana, aby uczeń mógł wykonać wszystkie polecenia w czasie nie dłuższym niż 15 minut.
3. odpowiedź ustna, obejmuje zakres programowy aktualnie realizowanego działu.
4. praca domowa jest pisemną lub ustną formą ćwiczenia umiejętności i utrwalania wiadomości zdobytych przez ucznia podczas lekcji, sprawdzana jest wyrywkowo,
5. aktywność i praca na lekcji, prace dodatkowe - obejmują dodatkowe zadania dla zainteresowanych uczniów.

II. Sposoby sprawdzania osiągnięć edukacyjnych uczniów z matematyki odbywa się w formie

a) pisemnej :

- sprawdziany
- kartkówki
- prace domowe,
- rozwiązywanie trudnych, nietypowych zadań i tzw. „zadań dla chętnych”, czyli zadań dodatkowych
- udział w konkursach

b) ustnej:

- odpowiedzi uczniów,
- aktywność uczniów na lekcji:
 - przygotowanie do lekcji, udział w lekcji – ocenianie w skali 1 do 6 lub plusami: 5 plusów – bdb
 - praca w grupach
 - zaangażowanie w pogłębianie wiedzy matematycznej
- aktywność uczniów poza zajęciami obowiązkowymi: udział i znaczne sukcesy w konkursach matematycznych szkolnych i pozaszkolnych z uwzględnieniem ocen 4, 5 i 6

c) prace domowe – na bieżąco zadawane, sprawdzane i oceniane.

Ocena za pracę wykonaną samodzielnie w domu zależy od:

- sposobu rozwiązania (poznane na lekcji lub nie)
- jakości rozwiązania
- estetyki rozwiązania

W celu zapewnienia sprawnej kontroli ilościowej prac domowych i zapewnienia systematycznego ich odrabiania nauczyciel może wystawić ocenę:

- niedostateczną za brak pracy domowej o ile uczeń nie zgłosi o jej braku lub ściąganie pracy domowej
- za trzykrotny brak pracy domowej uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną

d) Zeszyt ucznia- ilościowa kontrola w zeszycie notatek z lekcji oraz prac domowych.

- Braki i błędy w notatkach z lekcji, nie poprawione błędy w rozwiązaniach zadań przedstawionych na tablicy nie uzupełnione w całości w ciągu tygodnia równoznaczne są z otrzymaniem oceny niedostatecznej.
- Braki pracy domowej, których nie stwierdzono wcześniej są równoznaczne z wystawieniem oceny niedostatecznej.
- Zeszyt ucznia może podwyższyć ocenę semestralną lub końcoworoczną ucznia, jeśli jest prowadzony bez zastrzeżeń.

e) **Prace dodatkowe** – w ustalonym czasie

III. Szczegółowe kryteria ocen cząstkowych z matematyki.

Celujący/6/

- a) Uczeń zna definicje, twierdzenia, wzory itp. znacznie wykraczające poza program nauczania. Posługuje się terminologią matematyczną i informacjami na poziomie wyższym niż poziom danego szczebla nauczania.
- b) Uczeń umie samodzielnie śledzić rozumowania matematyczne i dowody zawarte w tekście oraz samodzielnie opisywać swoje spostrzeżenia i poczynania matematyczne.
- c) Uczeń wykorzystuje posiadane wiadomości i umiejętności do rozwiązywania zadań nietypowych. Uczeń dostrzega analogie, zależności między obiektami matematycznymi, dokonuje porównań i uogólnień.
- d) Uczeń dostrzega problem w sytuacji przedstawionej w formie luźnego zbioru informacji i przedstawia go w postaci zadania, rozwiązuje zadania nietypowe.
- e) Uczeń potrafi rozwiązać trudny problem praktyczny wymagający metod lub technik matematycznych wynikających z indywidualnych zainteresowań.
- f) Uczeń dostrzega analogie, zależności między obiektami matematycznymi, dokonuje porównań i uogólnień wykorzystując wiadomości dodatkowe.
- g) Uczeń uzasadnia poprawność operacji matematycznych.
- h) Uczeń osiąga sukcesy w konkursach matematycznych na szczeblu co najmniej szkolnym.

Bardzo dobry/5/

- a) Uczeń opanował pełen zakres treści określonych programem nauczania na danym szczeblu kształcenia.
- b) Właściwie rozumie treści złożone, trudne, ważne do opanowania.
- c) Potrafi wykorzystać zdobytą wiedzę w życiu pozaszkolnym. Rozwiązuje zadania o dużym stopniu trudności. Wymagania dopełniające to umiejętności złożone o charakterze problemowym. Zaliczane są najczęściej do najwyższej kategorii celów nauczania.
- d) Uczeń jest aktywny na lekcji, systematycznie odrabia prace domowe, bierze udział w zajęciach koła matematycznego.

Dobry/4/

- a) Uczeń opanował treści o zakresie przekraczającym wymagania zawarte w podstawie programowej.

Szkoła Podstawowa nr 16 im. B. Prusa w Siemianowicach Śląskich

- b)** Rozumie treści bardziej złożone, mniej przystępne aniżeli elementy treści zaliczane do wymagań podstawowych. Rozumie treści istotne w matematyce.
- c)** Potrafi zdobytą wiedzę stosować w sytuacjach typowych, według wzorów (przykładów) znanych z podręczników lub lekcji, systematycznie odrabia zadania domowe, jest aktywny na lekcji.

Dostateczny/3/

- a)** Rozumie treści określone programem nauczania na poziomie nie przekraczającym wymagań zawartych w podstawie programowej.
- b)** Rozumie treści łatwe dla ucznia nawet mało zdolnego, o niewielkim stopniu złożoności, a więc przystępne, często powtarzające się w programie nauczania.
- c)** Rozwiązuje zadania schematyczne, typowe. Z pomocą nauczyciela dokonuje porównań, analizowania danych.
- d)** Dokonuje uzasadnienia uogólnień z pomocą nauczyciela. Stosuje podstawową wiedzę w sytuacjach problemowych z pomocą nauczyciela.
- e)** Uczeń nie systematycznie odrabia prace domowe, posiada luki wiadomościach w materiale bieżącym, nie zawsze bierze aktywny udział na lekcji, przynosi na lekcje potrzebne materiały.

Dopuszczający/2/

- a)** Uczeń opanował treści nauczania niezbędne w uczeniu matematyki. Ma braki w opanowaniu wiadomości i umiejętności określonych w podstawie programowej, a także w znacznym stopniu wiadomości i umiejętności podstawowych, ale uczestniczy w zajęciach wyrównawczych, nie zawsze odrabia prace domowe
- b)** Nie rozumie uogólnień i nie umie śledzić podstawowych rozumowań.
- c)** Uczeń ma problem w rozwiązywaniu zadań schematycznych, typowych.
- d)** Nie potrafi stosować wiedzy w praktyce.
- e)** Nie potrafi rozwiązywać zadań schematycznych.

Niedostateczny/1/

- a)** Uczeń wykazuje brak podstawowych wiadomości programowych.
- b)** Nie rozumie podstawowych wiadomości.
- c)** Nie umie stosować wiedzy w sytuacjach typowych. Nie potrafi rozwiązywać zadań nawet o najmniejszym stopniu trudności.
- d)** Nie potrafi rozwiązywać zadań schematycznych.

e) Uczeń nie wykazuje zainteresowania na lekcji, nie odrabia prac domowych, nie wykazuje chęci osiągnięcia podstawowej wiedzy na zajęciach wyrównawczych, nie jest w stanie nawet z pomocą nauczyciela rozwiązać zadań wymagających elementarnych wiadomości z matematyki na poziomie danej klasy.

IV. Wymagania dla uczniów z dysfunkcjami:

1. Uczniowie posiadający opinie poradni psychologiczno –pedagogicznej o specyficznych trudnościach w uczeniu się oraz uczniowie posiadający orzeczenie o potrzebie nauczania indywidualnego są oceniani z uwzględnieniem zaleceń poradni.
2. Nauczyciel dostosowuje wymagania edukacyjne do indywidualnych potrzeb psychofizycznych i edukacyjnych ucznia posiadającego opinię poradni psychologiczno – pedagogicznej o specyficznych trudnościach w uczeniu się.
3. W stosunku do wszystkich uczniów posiadających dysfunkcje zastosowane zostają zasady wzmacniania własnej wartości, bezpieczeństwa, motywowania do pracy i doceniania małych sukcesów. Nauczyciel przy ocenianiu uwzględnia przede wszystkim: mocne strony ucznia, aktywność na zajęciach, zainteresowania ucznia, zaangażowanie i włożony wysiłek.

Wymagania dla uczniów cudzoziemców

1. W zakresie nauczania uczniów cudzoziemców należy pamiętać o:
 - a. poznaniu podstawowych zasad komunikacji z danym uczniem;
 - b. zdiagnozowaniu za pomocą wywiadu, obserwacji oraz wystandaryzowanych i obiektywnych testów:
 - znajomości języka polskiego (wg sprawności: słuchanie, mówienie, czytanie, pisanie);
 - znajomości alfabetu;
 - znajomości innego języka, np. w przypadku uczniów zza wschodniej granicy – języka rosyjskiego i/lub angielskiego;
 - wiedzy i kompetencji;
 - c. dostosowaniu formy przekazywania treści nauczania do poziomu językowego ucznia –dostosujemy materiały edukacyjne **na poziomie językowym**, a nie w obszarze treści edukacyjnych (materiał poddany obróbce „glottodydaktycznej” powinien nadal realizować treści zgodne z podstawą programową dla danego przedmiotu);dostosujemy tzn. upraszczamy treści z podręcznika, treści zeszytu ćwiczeń, testy, sprawdziany, dodatkowe materiały dydaktyczne, polecenia, treści narracyjne, materiał ikonograficzny, podpisy pod zdjęciami itp., udostępniamy uczniowi słowniczki z terminologią, dodatkową ikonografię);w wyjątkowych sytuacjach umożliwienie korzystania z translatora w telefonie komórkowym,
 - d. zdiagnozowaniu możliwych różnic poziomów nauczania w kraju pochodzenia ucznia;
 - e. wykorzystaniu dodatkowej wiedzy i umiejętności, które posiada uczeń;
 - f. wstrzymywaniu się od oceniania przez okres zależny od danego ucznia – jego sytuacji/stanu psychicznego (np. uchodźca, emigrant) i możliwości komunikacyjnych;

- g. ocenianiu wiedzy i umiejętności, a nie umiejętności językowych;
- h. docenianiu wysiłku ucznia i jego postępów;
- i. byciu elastycznym i unikaniu stereotypowego myślenia.

V. Postanowienia końcowe:

1. Uczeń ma prawo do: zgłoszenia braku pracy domowej lub nieprzygotowania się do zajęć bez ponoszenia konsekwencji - jeden raz w ciągu semestru. Powyższe ustalenia nie dotyczą zapowiedzianych sprawdzianów.
 - 1) Uczeń zobowiązany jest do zgłoszenia nieprzygotowania nauczycielowi przed lekcją. Fakt nieprzygotowania zapisywany jest w dzienniku lekcyjnym symbolem (NP). W przypadku wykorzystania przez ucznia limitu nieprzygotowań otrzymuje ocenę niedostateczną za każde kolejne nieprzygotowanie nieusprawiedliwione.
 - 2) Nieprzygotowanie ucznia do lekcji z przyczyn losowych udokumentowane pisemnie w dzienniku nie powoduje konsekwencji w postaci oceny niedostatecznej.
 - 3) Niezgłoszone przez ucznia nieprzygotowanie po wywołaniu go do odpowiedzi, pociąga za sobą wpisanie oceny niedostatecznej.
 - 4) Przez nieprzygotowanie rozumie się:
 - a) nieprzygotowanie do odpowiedzi ustnej
 - b) nieprzygotowanie do nieprzewidzianej kartkówki
2. Nauczyciel zastrzega sobie prawo indywidualizacji procesu oceniania ucznia w szczególnych przypadkach.
3. Sprawdziany pisemne będą ocenione przez nauczyciela w ciągu dwóch tygodni od ich napisania. W sytuacjach, gdy nauczyciel np. zachoruje lub jest na szkoleniu, termin może ulec zmianie.
4. Na prośbę uczniów nauczyciel może zmienić termin sprawdzianu pisemnego. Jednakże konsekwencje w postaci zwiększenia liczby prac pisemnych w tygodniach następnym ponoszą uczniowie.
5. Jeżeli uczeń nie pisał sprawdzianu z uzasadnionych przyczyn(dłuższa choroba, min. 4 dni), powinien go napisać w ciągu 2 tygodni w terminie ustalonym przez nauczyciela.
6. Uczeń ma prawo poprawiania wyników niekorzystnych z pisemnych form kontroli wiadomości i umiejętności. Poprawianie ocen nie jest jednak obligatoryjne i zależy od decyzji ucznia. W sytuacji poprawiania wyników niekorzystnych uczeń otrzymuje nowe zadania o identycznym stopniu trudności co poprzednie. Termin poprawiania wyników niekorzystnych ustala nauczyciel w porozumieniu z uczniem; poprawa nie może jednak odbyć się później niż dwa tygodnie od daty oddania prac. Ocenę wyższą uzyskaną podczas poprawiania wyników niekorzystnych wpisuje się do dziennika. Oceną braną pod uwagę podczas klasyfikacji jest średnia ocen uzyskana z pracy pisemnej i poprawy.

Szkoła Podstawowa nr 16 im. B. Prusa w Siemianowicach Śląskich

7. Na prośbę ucznia lub rodzica sprawdzone i ocenione prace kontrolne i inne formy pisemnego sprawdzania wiadomości i umiejętności uczniów, przekazywane są uczniom do domu. Uczniowie potwierdzają wówczas fakt przekazania im pracy podpisem na przygotowanym przez nauczyciela wykazie obok otrzymanej oceny.
8. W sytuacji, gdy uczeń postąpił nieuczciwie i oddał pracę będącą plagiatem, otrzymuje ocenę niedostateczną bez możliwości jej poprawienia oraz uwagę i punkty ujemne.
9. Uczeń, który w czasie sprawdzianu lub kartkówki zostanie przyłapany na ściąganiu, otrzyma ocenę niedostateczną bez możliwości poprawy oraz punkty ujemne z zachowania.
10. Uczeń, który opuścił 50% lekcji, nie może być klasyfikowany z przedmiotu.
11. Dla uczniów, o których mowa w punkcie 10, przeprowadza się egzamin klasyfikacyjny.
12. Ocenianie jest jawne.
13. Prace pisemne-sprawdziany oceniane są według następującej skali procentowej. Punkcja–ocena: 90-100% oraz wykonanie zadania wykraczające poza bieżący zakres wymagań -celujący; 90-100% - bardzo dobry; 71-89% - dobry; 51-70% - dostateczny; 36-50% - dopuszczający; 0-35% - niedostateczny